

REDACȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 ..
Pe 1 lună 2 ..N-rii de Duminecă pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Sufragiul universal în Austria.

De Ioan Russu-Sirianu.

O parte a compatrioților nostri maghiari — *pătura d'asupra* (*a felső tizezrek cum i-se zice) — tremură. Sufragiul universal a fost adică pus la ordinea zilei, ceea ce însemnează slăbirea — oligarchiei! Și s'a pus sufragiul universal la ordinea zilei nu atât prin proiectul lui Kristóffy, cu acesta magnații maghiari încă s'ar fi știut război, — ci chestia devine serioasă prin faptul că în parlamentul din Viena proiectul privitor la sufragiul universal e pe cale să ajungă lege. Și magnații maghiari, ori cât de mărginiți ar fi, prevăd că dacă se face această reformă *democrată* în Austria care tot'dauna a fost socotită stat feudal, unde *aristocrația* avea puterea și conducerea, — sufragiul universal va trebui să fie introdus grabnic și în Ungaria.

S'a isprăvit atunci cu Dieta în care domni și stăpâni erau conții și baronii și va trebui să înceapă a se face legi cari pe trântori să nu-i mai scutească, fie cât de vechi baroni, iaș talentelor și muncii rodnice să i-se deschidă câmp larg.

Și tremură magnații nostri îndeosebi pentru chipul cum vad că se croiește în Austria sufragiul universal. Acolo nu s'au pornit adică lucrurile în felul lui Kristóffy: să se pună *condițiuni!* Nu, ci legea se făurește în cel mai liberal și mai democrat înțeles al cuvântului. Cine-i d'un an în țară, are drept de vot; cine-i de trei ani cetățean, are drept de a fi ales. Și arondarea cercu-

rilor electorale se face așa fel, ca *fiecare naționalitate să fie asigurată că își poate alege un număr corespunzător de deputați.*

Proiectul de arondare e întocmit de *bărbați germani*. Și totuși spiritul de dreptate i-a stăpânit așa de mult, în cât au aplicat dreptatea și acolo, unde ea a apăsât în cumpănă în favorul Cehilor, cari sub regimul actual sunt nedreptățiți *pentru a fi favorizați Germanii.*

De pildă. În Boemia până acuma majoritatea Cehilor eră aproape neînsemnată. După noua arondare Cehilor li-se asigură 70 mandate față de 48 germane. Tot așa în Moravia, unde în viitor li-se asigură majoritatea (27 mandate contra 17 germane), deși după legea veche majoritatea o aveau Germanii.

Și s'a aplicat principiul acesta de dreptate nu numai când vorba a fost de Cehi și Germani, ci în genere, pe toată linia. Ceea ce a rezultat, că în viitor Germanii n'ar mai avea majoritatea absolută, față de toate celelate popoare, ci vor avea deputați conform *numărului populațiunii germane.*

Artificialul este exclus din acest proiect.

Așa s'a și ajuns apoi, că până ce nainte vreme Germanii aveau 205 cercuri față de 197 slave, de aci încolo rămân tot cu cele 205 cercuri, dar având în față 229 cercuri slave.

Se înțelege că partidele germane atacă guvernul pe chestia aceasta și în vorbirea sa de Joui primul ministru Gautsch, pentru a potoli spiritele agitate, s'a și simțit îndemnat să declare că asupra chestiei arondărilor nu s'a spus încă cel din urmă cuvânt.

Se poate că sub presiunea agitațiunilor Germanilor guvernul să mai schimbe ceva în ce privește arondările. Marele principiu este însă declarat: *arondările se fac după naționalitate*, și chiar dacă se va admite un favor oare-care Germanilor, ca unui element care de secole a dominat, asta nu însemnează mult. Ci odată principiul aplicat, e chestie numai de vreme ca el să se valorizeze în toată plenitudinea.

Atât în Austria cât și în Ungaria!

Iată ce-i îngrijorează pe magnații nostri. Pe vremea feudală ei s'au îngrădit adecă cu legi de clasă, iar de când s'au desființat privilegiile, au exploatat situația dându-se ca apărători ai «ideii de stat național maghiar» și ameteșc lumea că dacă se va admite ca și naționalitățile să aibă cuvânt și putere în Dietă, apoi s'a isprăvit cu țara.

Curentul din Austria are să-i măture însă pe toți pescuitorii în apă tulbure.

Asta o știu cei din coaliție. Iată de ce caută să miște toate pietrele pentru a zădărnici acțiunile guvernului și pentru a-și asigura stăpânire și asupra Dietei viitoare. Se pare însă că atât Coroana cât și guvernul a găsit mijloacele necesare distrugerii acestei *tovărășii reacționare.*

Veste alarmanta. Une maghiare din Budapesta anunță că regele Carol al României, care zilele acestea se însănătoșase aproape deplin, ieri a avut o recidivă periculoasă. Incunjurimea regelui este pregătită la eventualitățile extreme.

NIRVANA.

De Dr. I. T. Mera.

La poalele dinspre miază-zi a jganticului Himalaja, în partea nord-estică a Indiei, a acelei interesanțe țări, care din cea mai îndepărtată vechime a patrii fantaziei și a minunilor, visul tuturor vitejilor și dorul tuturor popoarelor agresive, — țara frumoasă, înconjurată din trei părți de mare, cu cerul totdeauna albastru și cu soarele totdeauna cald, — cum atât de admirabil o descrie marele poet portughez Camoes în poemul său «Os Lusíadas» arătând descoperirea lui Vasco da Gama, — trăia vre-o 500 de ani înainte de Chr. un popor numit Sakya, care avea de domnitor pe Sudhodana, cu reședința în orașul Kapilavastu. Regele avea, după obiceiul locului două soții, surori, fetele unui alt raja din vecinătate.

Zeii au voit, ca Sudhodana să nu aibă nici un copil și astfel rege și popor așteptau cu durere ceasul, în care dinastia se va stinge și țara va rămâne orfană. Dar în sfârșit zeul Indra s'a îndurat și cea mai mare dintre surori i-a născut regelui în vârstă de 45 ani un băiat, pe Gautama, moștenitorul tronului.

Gautama s'a născut într-o pădure frumoasă, de unde mamă și copil au fost aduși în palatul regal din Kapilavastu; dar peste 7 zile sârmana mamă a murit și cealaltă soție a regelui l'a crescut și i-a ținut locul de mamă.

Gautama era băiat deștept și-i plăcea să se ocupe mai mult cu cărțile și cu gândirea decât cu deprinderi gimnastice, cu luptele și arta războiului. Din această pricină curtea regală era nemulțămîntă de el și îl învinovăția mereu la Sudhodana.

Gautama, ca să pună sfârșit acestei nemulțumiri, a adunat odată pe cei mai dibaci arcași și pe cei mai aprigi luptători și a dat o luptă de întrecere, din care a eșit biruitor.

De atunci murmurul și nemulțumirea au încetat și Gautama, deștept și viteaz, era mândria țării sale.

La o etate de tot tineră Gautama s'a însurat cu o verișoară a sa, cu frumoasa lasodhara.

După mai multă vreme, pe când Gautama era de 29 ani, soția i-a născut un băiețel, pe Rahula, presumpțivul moștenitor al tronului.

Gautama a primit știrea despre nașterea copilului său în o grădină afară din oraș și a zis cu durere:

«Iată încă o legătură, pe care va trebui să o desfac!»

Apoi a pornit spre oraș și în drumul său către casă a fost condus cu alaiu și cântări de mărire de poporul vesel și entuziasmat.

Dar Gautama avea o menire mai mare decât aceea de-a stăpâni o țară mică și văzând, că legăturile, care îl rețin se înmulțesc mereu, a decis să le rupă până e încă timp și să plece fără întârziere pe cărarea destinațiunii sale.

Pe la miezul nopții el a dat ordin credinciosului său slujitor Channa, să înșele doi cai și să-l aștepte în grădină.

El a intrat în casă cu gândul, să mai vadă odată și să sărute pentru cea de pe urmă oră pe nou născutul său copilăș.

Camera, în care dormia lasodhara, era luminată de o lampă indiană cu oleiu și mama fericită dormia încunjurată de flori ținând mâna sa protectoare pe capul copilășului de lângă dânsa.

Gautama s'a oprit în pragul ușii și privia în-

duioșat acest măreț tablou de fericire omenească; dar n'a îndrăznit să se apropie de copil, temându-se, că va deșteptă pe lasodhara și astfel intențiunea sa s'ar fi putut zădărnici. Și știind aceeace Mentor i-a zis lui Telemac prin graiul lui Felon, că de iubire numai prin fugă poți să scapi, s'a reîntors din prag, a eșit afară, s'au urcat și el și Channa pe cai și a plecat în întunecul nopții, părăsind tot ce avea scump și iubit în această lume: țara și tronul moștenirii sale, pe bătrânul său tată, pe tinăra și iubitoarea sa soție, pe unicul său copilăș, toată mărirea și bogăția poziției sale și cu sine ducea numai dorința de-a se lumina și de-a ușura suferințele semenilor sei.

Cărțile religioase din limba palică și sanscrită numesc plecarea aceasta «marea renunțare» și o descriu în cele mai vii culori și cu cele mai înduioșătoare cuvinte.

Gautama s'a dus înainte și tot înainte, depărtându-se tot mai mult de ce-i era scump și iubit, dar apropiindu-se de marele scop, căruia voia să-și dedice viața. S'a oprit numai după ce a trecut hotarul țării sale; atunci a desbrăcat insignniile poziției sale sociale, le-a dat lui Channa cu porunca, să le ducă acasă la Kapilavastu. Credinciosul Channa l'a rugat, să-i permită a-l urma, dar Gautama i-a dat răspunsul convingător, că trebuie să ducă știrea plecării sale tatălui și soției lui, cari altcum nu ar ști nimic despre dânsul. Channa s'a reîntors dar', iar Gautama a plecat înainte.

Cu cel dintâi cerșitor, pe care l'a întâlnit și-a schimbat vesmintele și îmbrăcat în haina galbenă a cerșitorilor indieni, cu bastonul și oala de cerșit în mână a plecat, să pună temelia acelei

Dizolvarea comite- tului diriguitor.

— Criza. —

Budapesta, 16 Martie.

«Comitetul diriguitor» sub numele acesta eră cunoscut acel comitet compus din fruntașii partidelor coaliției care își asumase rolul de-a conduce țara și națiunea în criza aceasta. Incetul cu incet el începuse a se lua pe sine însuși serios. El credea că va putea îndupleca țara și chiar și străinătatea, că el este forul cel mai suprem al țării. Astfel zilele acestea el a publicat o declarație prin care prevenea pe toți bancherii și capitaliștii de-a nu recunoaște datorii făcute de actualul guvern atunci când el va ajunge la putere. Față cu restul cetățenilor își arogase rolul de normativ al patriotizmului. El declară că oricine va intra în armată și oricine va plăti dări va săvârși o faptă antipatriotică și asupra lui va cădea fulgerul anatemei. Acest frumos vis, acest joc cu focul a fost acuma dărâmat, printr-o măsură a guvernului: *el a dizolvat comitetul diriguitor al coaliției.*

Iată cum se motivează demersul acesta: Comitetul diriguitor și-a asumat din capul locului un rol, care revine numai puterii executive a statului. El a întrecut limitele activității unui simplu partid politic. Deoarece a aștit publicul la rezistență pasivă față cu dispozițiunile guvernului cari aveau drept scop restabilirea ordinii în țară guvernul a dizolvat comitetul diriguitor al partidelor coalizate.

Cum a fost primită această dispozițiune a guvernului? Opoziția nu pare de loc surprinsă. Știm, că ea a fost prevăzută și prezisă de către Apponyi și Kossuth. Astfel opoziția se așteptase de mult la această *nouă volnicie* și impresia nu a fost atât de adâncă și extraordinară cum ea ar trebui să fie. Cuvintele lor de indignare și revoltă par mai mult dictate de rațiune de cât de adevărata emoțiune.

Contele Andrassy, întrebat fiind despre

caracterul și impresia ce va face dizolvarea comitetului diriguitor a răspuns:

— Nu cunosc încă ordonanța de dizolvare. Dizolvarea este ilegală. *Pe mine ea nu m-a impresionat prea tare.* Ea va face o impresie bună asupra țării, căci va dovedi ilegalitatea actualului guvern. Asupra ei vom hotărî mai târziu.

Un consiliu de miniștri.

Astăzi la prânz cabinetul a ținut un consiliu de miniștri. Hotărârile lui au rămas necunoscute.

Declarațiile lui Bánffy.

Un redactor al lui «Pester Lloyd» a avut cu baronul Bánffy o convorbire, pe care o publică astăzi în fruntea foii acesteia. Ea este interesantă nu atât prin accentuarea vechilor puncte ale programului bánffist, ci prin observațiile și destăinuirile ce le face Bánffy cu privire la coaliție. Mai întâi Bánffy spune că este convins că pe baza adresei camerei către M. Sa criza s'ar fi putut rezolva. El stă și acuma pe baza acestei adrese. Bánffy însă nu explică contrazicerea ce este evidentă dintre această adresă și scrisoarea sa deschisă către alegătorii săi din Seghedin. Pe câtă vreme cea dintâi cerea concesiile militare, deși în termeni vagi, cea de-a doua renunță la aceste concesiile, fapt pentru care Bánffy a fost silit să părăsească coaliția.

Ceeace-i important însă este constatarea lui Bánffy că în sânul coaliției domnește curentul kossuthist, căruia deci partidul popular și cel andrassyist se supune. Presa coaliției a cerut totdeauna mai multe concesiuni decât cereau fruntașii coaliției. Aceste mărturisiri sunt prețioase. Ele denotă sistemul de nesinceritate ce caracteriză politica coaliției. Este un rezultat necesar al diferenței de principii dintre diferitele partide, cari constituiesc coaliția. Sfârșitul acestei stări nu poate fi decât sau dizolvarea sau contopirea lor într'un singur partid. Aceasta din urmă ar fi singura soluție sinceră, căci în fond toți ungurii sunt kossuthiști. Iată un caz foarte caracteristic ce dovedește lucrul acesta.

Baronul Kállay.

Fiul baronului Kállay Béni, al fostului ministru de finanțe comune, deci om cu tradiții «aulice» și dinastice în familie, servind însuși în armata comună ca ofițer de husari — acest domn baron Kállay Frigyes deci a părăsit armata și a anunțat președintelui partidului Kossuthist al comitatului Szabolcs, că intră în acest partid. El declară, că

în timpurile acestea, când armata este întrebuințată contra constituției, el nu mai voeste să facă parte din ea. Un caz nu se poate mai caracteristic. Dacă fiul unui fost ministru comun de finanțe, un ofițer în armata comună, trece în tabăra Kossuthistă pe față, cum vor fi ceilalți unguri?

O știre fantastică.

Ziarul «A Nap» aduce știrea că guvernul a hotărît să înființeze trei *licee românești* în orașele: *Lugoj, Turda și în Săliște.* Aceasta este — zice foaia — răsplata lui Iuda pentru tradarea de patrie. De aici aflăm deci întâi, că noi avem legături cu Viena, că am tradat țara, că suntem înțeleși cu guvernul și-i bine să o spunem, căci până acum nu știam, și al doilea că — fantazia domnilor ziariști jidani știe să ticluiască une-ori știri ce se potrivesc minunat cu visurile și dorințele noastre. Bine înțeles, «A Nap» face comentariile cuvințioase cum i-se șade bine unui ziar kossuthist și de bulevard, în care Ugron Gábor scrie articolele de fond.

Știri mărunte.

— Deputatul Pozsgay și-a ținut discursul său de dare de seamă în fața alegătorilor săi din Keczel. Care va fi oare activitatea lui afară de scurte întreruperi și mai ales de scuipt?

— Contele Csáky, comisarul regesc pentru orașul și comitatul Clujului a fost desăr-cinat de misiunea sa, de orece ce primarul orașului a garantat, că afacerile orașului vor fi administrate conform legilor și dorințelor guvernului.

— Funcționarii comitatului Murăș-Turda au hotărât să părăsească oficiul lor.

Jidanii acuzându-se.

«Budapești Hirlap» publică estrase dintr'un calendar publicat de guvern pentru popor. Scopul acestui calendar este de a lumina poporul asupra așa zisei lupte naționale a coaliției. Ideia fundamentală a acestui calendar este, că lupta coaliției este pornită din interesul bogătanilor de a săraci și ruina poporul. «Magnații, advocații, jidanii» aceștia s'au unit, se zice, pentru a împiedeca înaintarea poporului, împotrivindu-se legilor bune ale guvernului, ca sufragiul universal, progresivitatea dărilor, etc. Calendarul pre-

religiuni, care are astăzi nu mai puțin de 500 milioane de aderenți.

Încă de mult ochiul ager al lui Gautama a observat și inima sa milostivă s'a înduioșat de multele dureri și suferințe ale oamenilor și în sufletul său nobil a încolțit dorința, de-a cunoaște cauza acelor mizerii și a găsi, dacă se poate, lecuirea lor. Cât timp ocupă poziția, care i-a destinat-o soarta, el nu s'a putut lumina deloc și tainele, pe care voia să le afle, au rămas închise cu 7 sigile.

Atunci a decis Gautama să recurgă la aschietism, despre care indienii credeau, că poate să facă cele mai mari minuni.

În provincia Magadha, în o vale pitorească, spre răsărit de riul Ganges, trăiau în acele zile mai mulți ascheti cu mare reputație. Gautama s'a dus la ei, ca să asculte învățăturile și ideile lor; dar după o ședere de mai multe luni a plecat nemulțumit și tot atât de puțin luminat cum venise. A decis dar, să încerce a deslega tainele și dumiri îndoelile sale prin propria gândire și speculațiune și urmat de cinci elevi s'a tras în pustiriile Uruvelei. Șase ani de zile a petrecut fiul regelui din Kapilavastu în acea singurătate supunându-se celor mai mari privațiuni și chinându-și corpul într'un chip neîndurat, până ce a slăbit atât de tare, încât era numai o stafie mișcătoare.

Acest mare și îndelungat chin i-a atras admirația generală și Pitacele budhiste zic, că reputația sa se răspândise ca glasul sonor și puternic al unui clopot atârnat pe imensa boltă a cerului.

În tot acest timp Gautama a meditat zi și noapte fără întrerupere asupra problemelor, a

căror deslegare atât de mult o dorea și pentru care s'a supus celor mai mari chinuri. Dar toate sacrificiile făcute au fost zădărnice, Gautama nu s'a putut lumina de fel și într-o zi, sleit de slăbiciune, a căzut fără simțire înaintea elevilor, cari îl credeau mort. După un timp măestrul a învins sincopa și și-a revenit. Din acel ceas, Gautama, convins despre inutilitatea privațiunilor, a început să se hrănească mai bine și a încetat să se tortureze. Dar autoritatea sa de aschet a dispărut și elevii săi, indignați de acest sacrilegiu, l'au părăsit. Aceasta a fost cea mai grea epocă a vieții lui Gautama. Îndoelile sale au crescut ca nici odată și speranța de a le putea învinge începea să-l părăsiască și ca culme a nenorocirii, elevii l'au părăsit tocmai în acea stare desperată, când avea mai mare nevoie de încurajare. Cărțile budhiste descriu în cele mai înduioșătoare și fantastice colori această supremă criză a profetului lor. Ele zic, că tuiburarea lui Gautama s'a transmis asupra întregului univers, că întunerecul a înmădit orizontul, că pământul s'a zguduit, ear creștelele munților s'au sfărâmat și prăbușit, apcie au eșit din albia lor și s'au revărsat asupra pământului și în acest chaos toate duhurile rele s'au năpustit asupra profetului voind să-l răpună.

Dar Gautama a învins și eată cum.

Părăsit de elevii săi a plecat și el cu gândul, să se ducă spre Benares și într'o dimineață cerșind, Serjata, fata unui țaran i-a dat mâncarea pentru acea zi și el s'a așezat la umbra unui mare smochin, ca să o consume.

Sub acest pom a șezut Gautama ziua întreagă aprofundat în obicinuitele sale meditațiuni. Și după consumătoarea gândire a unei zile întregi,

în spre seară, pe la apusul soarelui, îndoiala profetului a dispărut, partea nobilă a ființei sale a învins pe cea rea, problemele s'au deslegat și Gautama a devenit Budha adecă s'a luminat. De atunci budhiștii numesc smochinul pom sfânt și pom al înțelepciunii și îi dau până astăzi aceeași însemnătate mare ca creștinii crucii.

Sanghamitta, fica regelui Asoka, a dus un ram din smochinul lui Gautama în insula Ceylon și l'a plantat în anul 288 înainte de Christos în Anuradhapura, unde trăește și astăzi și este cel mai vechiu pom istoric de pe pământ. Iar smochinul, sub care s'a luminat Gautama, s'a uscat, din rădăcina lui a crescut însă altul, care de asemenea trăiește și astăzi.

Gautama Budha și-a continuat drumul spre Benares începându-și activitatea de profet. Într'o zi spre seară a ajuns în pădurea numită Migadaja, care e 3 mile departe de orașul Benares. Aici erau foștii sei elevi dimpreună cu alți cerșitori religioși. Profetul a fost primit foarte rece de către numiții elevi, dar când el, șezând pe o rogojină după obiceiul țării, a început, să vorbească și să arate principiile, asupra cărora s'a luminat, ascultătorii au rămas uimiți și după Pitacele budhiste toată natura a fost cuprinsă de fiori de bucurie, zefiri dulci se legănau în văzduhul plin de mirosul celor mai admirabile flori, munții săreau de bucurie și toți deva, adecă zeli au părăsit locașurile lor cerești venind, să asculte sublimele învățături ale lui Budha, și Gautama a declarat, că aceste învățături nu sunt scoase nici din vede, adecă din cărțile înțelepciunii indiene, nici de alt undeva, ci sunt isvorâte din propria sa gândire.

Incetul cu incetul profetul și-a câștigat aderenți

vine guvernul să nu dea crezare presei, care e scrisă mai mult de preoții catolici și de jidani. Autorul acestui calendar, presupune «Budapesti Hirlap», trebuie să fie în sinul biroului de presă al ministerului. Ei bine, zice amintita foaie, dacă este păcat și crimă ceea ce comite presa jidovească, ce zicem despre biroul de presă al guvernului, care trimite acest calendar poporului? Căci cei din acest birou sunt *toți jidani*.

Ai văzut, dle Vészi, că nu-i bine să te atingi de chestia aceasta? Nu-i bine să injuri pe jidani, când și dta ești — ovreu? Las-o încurcată dle Vészi, rămâneți cu toții «patrioți», căci altfel s'ar putea trezi poporul și să cerceteze mai deaproape acest «patriotism» al Dvoastre.

Serbarea zilei de 15 Martie.

Ziua de azi a fost serbată în liniște și fără întâmplări deosebite în capitală. Orașul a fost pavoazat, adică împodobit cu multe steaguri. Studenții au avut o serbare la re-dută, la care au vorbit afară de oratorii studentimei și profesorul Hegedüs și fostul deputat Barabás. Acesta a spus că a venit ca să înfățișeze pe președintele partidului, *Kossuth*, care-i bolnav.

Serbarea a decurs în liniște și manifestații nu s'au întâmplat.

Dezmintiri.

Se dezmente că guvernul ar fi hotărât să contracteze un împrumut mai mare. Finanțele astăzi nu au trebuință de această operație.

M. Sa Regele către municipiul Murăș-Oșorhei.

Astăzi s'a publicat actul prin care M. Sa numește pe *Vozáry János*, fost președinte de tribunal, comisar regal al orașului Murăș-Oșorhei.

M. Sa dojenește cu cuvinte aspre pe municipiul acesta pentru-că, cum se zice în acel act, el a călcat legile și a trecut peste măsura de cuviință și respect datorită persoanei regale.

Telegrame.

Natalia expulsată din Francia. *Paris*, 16 Martie. Exregina Serbiei Natalia, care a stat în Biaritz, a fost *expulsată* din Francia. Cauza expulzării a fost, că exregina a luat parte la demonstrațiunile aranjate contra inventariii averilor bisericești.

Gonstătări.

În fața agitațiunii ne mai pomenite, ce se deslănțuise fatalmente în jurul adunării generale a «Oravicianeii» noastre, aflând că lupta e pornită din partea d-lui Cornean în contra direcțiunii de până acum și special în contra mea, cu gândul de a opri destrăbălarea, ce se desfășură din asemenea agitațiuni m'am văzut moralmente necesitat se dau și în scris, că nu râvnesc la măriri, nu râvnesc la nimic. Astfel am scris în «Tribuna» nr. 29 articolul «In lături», în care am arătat:

1. Că agitațiunile, atât de detestabile pentru popor, sunt pornite cu nesocotință din grandomania personală a colegului meu Dr. Petru Cornean;

2. Că alegerile gălăgioase sunt inaugurate la «Oraviciana» tot de dl Cornean din cauză, că înainte cu 5 ani nu isbutise d-nealui să-și alcătuiască pe sprânceană întreg conziliul din care pricină a și abzis și în locul său a vârit în direcțiune pe «Kapukehaia» al său, angajat de gropar al școlii noastre românești;

3. Am arătat incidentul, cum dl Cornean, declarându-i «rezbel pe toate terenele», l'a trântit pe dl Trăilă din fruntea despărțământului «Astrei» și că greșala i-s'a dovedit eclatant cu privilegiul adunării generale «cea de tristă memorie», ținută aici sub isprăvnicia d-nului Cornean;

4. Am arătat, că dl Cornean a trântit pe dl Trăilă și din prezidiul comitetului parochial, ca astfel să împedice dezvoltarea școlii noastre confesionale, potrivit intereselor particulare, diavolești ale Kapukehaiei sale dela școala de stat...

5. Am atins și faptul, cum au tânjit casina și corul sub prezidenția d-lui Cornean și cum se poartă și acum față de instituțiunile la cari nu este el general...

6. Am arătat cum dl Cornean, fiindcă nu i-s'a primit proiectul său de rezoluție la adunarea populară din 10 Decembrie, ci o altă rezoluție *mai bună*, mi-a trimis vorbă, că cu mine nu mai face cauză comună nici chiar la alegerile de de-

putați «chiar de s'ar și prăbuși steagul național»!...

7. În sfârșit am arătat, că dl Cornean și-a luat depunerile dela «Oraviciana», fiindcă — cum zice — nu-i aduce destulă dobândă, dar în grandomania sa, și ca simplu acționar citează rând pe rând acționarii la sine, la conac, și le dă lozincă...

8. Mi-am spus pe față nedumerirea și față de unii funcționari ai institutului, pe cari în pagubă lor, îi ademenise în vârtejul agitațiunilor.

Atât.

Dl Cornean scrie în nr. 38 al «Tribunei» o «Intimpinare», în care constată, că da... s'a pus în contact cu unii acționari mai de frunte..., va să zică nu poate nega agitațiunile, dar se opintește a se scuză, că le-a făcut (agitațiunile) în scopul măreț al culturii naționale, adică a voit d-nealui să aleagă o direcție, care să renunțe la taniemele statutare în folosul unei școli de fete, de care se visează p'aici de vre-o 30 ani. Se vaită însă, că eu cel dântăiu, și încă un alt domn, și încă unul, și încă și alții, i-au luat îndeșert nobilul său avânt sufletesc.

Mai recunoaște, că pe mine nu m'a fost luat în combinațiune..., dar a fost luat în *lista sa...* pe protopopol, care va să zică, fie din nebăgare de seamă, fie din izbirea adevărului, ce are menirea de a smulge din zăvoarele grandomanilor, recunoaște d-nealui, dl Dr. Petru Cornean, cum singur mărturisește, că este, sau că ar vrea să fie nici mai mult, nici mai puțin decât: țarul nostru! Și cine se miră de o asemenea grandomanie, i-se declară «rezbel pe toate terenele»...

Atâta s'a slobozit în discuție cu mine, — «deși nu merit» — nici atâta, dar atâta s'a simțit dator să-mi răspundă, ca să nu creadă prietenii săi din depărtare, că e vinovat... și deci să nu i-se uluie reputația. (?) Arată mai departe, că eu — și prietenii mei suntem de vină, că n'a reușit adunarea «Astrei» în Oravița. Incolo deplasează discuția, slobozând în vileag (?) peripețiile noastre din comisia de candidare esmisă prudent de adunarea generală a «Oravicianeii» ca să facă pace.

«La celelalte învinuiri, cari sunt niște intortochiări și neadevăruri», nu răspunde. Punctum. Dar iată ce mai zice: «Acea află de lipsă să o amintesc, că dl Dr. Nedelcu are multe păcate, *simțul meu cel fin* (Eau de Cologne în batistă!...) însă nu-mi permite să le relevez în publicitate»... În fine desaproabă atitudinea mea necavalerească că «am atacat» și pe Dragoescu, care «numai acel cusur îl are, că e mai bun pedagog, decât fratele său de cruce și acest frate de cruce în ura sa nemărginită a muia la concipiarea articolului «In lături» prea adânc peana în cerneala veninoasă»...

și după 5 luni, dela plecarea sa din Uruvela numărul credincioșilor sei era vre-o 60. Atunci Gautama a trimis pe elevii săi în toate părțile, să răspândiască învățăturile sale Indienilor și toată viața și-a petrecut-o în mijlocul poporului, mergând dela casă la casă, învățând și cerșind cele trebuitoare pentru existență. Numai perioada de ploaie, adică lunile Iulie, August și Septembrie le petrecea cu elevii săi în vre-o pădure, discutând chestiuni religioase, un obicei, pe care budhiștii l'au menținut în multe părți până în ziua de astăzi.

În scurtă vreme vestea lui Gautama a pătruns și la Kapilavastu, în capitala țării sale și bătrânul seu tată i-a trimis vorbă cu rugarea, să vină, să-l mai vadă odată înaintea morții. Profetul a primit invitația și însoțit de câțiva școlari a plecat spre patrie. Ajuns la Kapilavastu Gautama a poposit, după obicei, în păduricea de lângă oraș, unde a venit tatăl său și rudele să-l vadă; dar n'au fost încântați de loc de înfățișarea odraslei lor și l'au primit atât de rece, încât nu i-au dat nici cele mai necesare lucruri, după cum era obiceiul. De aceea profetul, însoțit de elevii săi a intrat a doua zi în oraș, cerșind din casă în casă orezul, pe care îl aduna cu oala. Vestea acestui lucru a ajuns până la raja și bătrânul tată, îndușat și indignat de înjosirea fiului său, l'a chemat la palat și i-a făcut imputări, că de ce îi face rușinea, să cerșiască, el fiul regelui, moștenitorul tronului. Acolo a fost duiosă întâlnirea a profetului cu soția și fiul său, băiat de vre-o 8 ani. Rahula a intrat încă atunci în ordinul religios al cerșitorilor, iar pentru soția sa, Gautama a înființat o asemenea tagmă de femei, a cărui prim membru a fost lasathara. Gautama a trăit încă

44 de ani percurgând toată țara, predicând și răspândind învățăturile sale Indienilor; iar la vârsta de 80 ani, înconjurat de școlarii sei, s'a stâns într-o pădure, după ce a ținut ultima convorbire religioasă cu dânsii.

Religia lui Budha s'a întins asupra celei mai mari părți din India, a trecut pe insula Ceylon, în China și alte părți ale Orientului. Dar în India secta puternică a brahmanilor au combătut-o cu violență și în sfârșit, după o luptă crâncenă de mai multe veacuri, au stărpit-o de pe pământul patriei lui Gautama. În schimb ea a cucerit toată China, Korea, Cochinchina, Japonia și a. unde stăpânește și astăzi, având astfel cei mai numeroși aderenți dintre toate religiunile lumii.

Ar fi prea lung, să tratăm toate preceptele religiei budhiste ne vom mărgini dar la cele mai principale.

Religia lui Budha este filozofică, fără ceremonii, fără zeități, din care cauză mai târziu poporul a început, să priviască pe Budha însuși de dumnezeu, — dar bazată pe principiile moralității și virtuții. Budha învață pe credincioșii sei, să nu facă nici o faptă rea, să nu mintă, să-și ție vorba dată, să-și iubiască și stimeze părinții și pe de-aproapele, să-și stăpânească patimile și toate pornirile rele. Astfel se explică, cum de China, cel mai mare stat, ce a existat vre-odată pe pământ, există și astăzi, după atâtea mii de ani și cum Japonezii au putut, să facă minunile, ai căror martori am fost și suntem.

Budha zice, că cauza tuturor durerilor și suferințelor omenești sunt patimile și pornirile rele ale omului și că numai acela, care reușește să înfrâne toate aceste rele, poate să fie mulțumit și fericit. Un astfel de om e numit Arahata, eli-

berat de sub jugul păcatului și a pornit pe «cărarea cea nobilă», care duce la liniște desăvârșită și la fericire adevărată, la Nirvana.

Nirvana! Câți poeți nu au cântat-o câți nenorociți și deserați nu au dorit-o?! Ce este dar acea Nirvană, atât de mult cântată și atât de mult dorită?

Uiii au crezut, ca Nirvana este un fel de nimicire, o stingere a ființei sau sufletului omeneșc în imensitatea nimicului.

Alții au crezut, că Nirvana e un fel de paradis poate mai ideal, de cât acela, pe care Mohamed îl promite după moarte moslemilor, adică drept credincioșilor săi și pe care profetul îl înfățișează în mai multe sfere ale Coranului, ca pe o grădină frumoasă și îmbelșugată, cu umbră vecinică, brăzdată cu apă răcoritoare, unde cele mai frumoase și tinere fete servesc pe fericii locatari.

Nirvana e însă cu totul altceva.

Budha nu se ocupă deloc cu aceea ce va fi după moarte, el nu recunoaște existența sufletului și Nirvana este o stare de mulțumire și fericire, lipsită de toate durerile și de toate mizeriile omenești, o stare, la care omul ajunge încă în viață, dacă parvine, să suprimă mișcarea tuturor pornirilor rele. Nirvana este starea sufletescă a omului lipsit de păcate.

Cuvântul Nirvana însemnează încetare, stingere, dar nu stingerea vieții sau a sufletului, ci încetarea patimilor, stingerea tuturor dorințelor rele.

Budha nu admite migrațiunea sufletelor, căci precum am amintit nu recunoaște nici existența lor, dar totuși susține o interesantă, însă foarte misterioasă perpetuare după moarte. Budha zice, că prin moarte ființa omului se nimicește cu desăvârșire și că în urma lui rămâne numai rezultatul faptelor și gândirii sale, rămâne Karma.

Asta, vedeți onorați cititori, vrea să fie o batjocură ori o glumă de-ale de *simț fin*?... Mă batjocorește, că eu, avocat, sunt frate de cruce, adică prieten bun, cu oamenii de rând, cum e și învățătorul nostru confesional, d-nul Gheorge Jianu, pe care ar trebui și d-nul Cornean să-l priviască, cum îl vede și cealaltă lume, nu să-l compare cu un trădător, care de pedagog mare ce este, a cerut dela minister statificarea școalelor noastre montane. De altcum eu nu mă pricep la pedagogie. Țin însă, că dl Cornean, având d-nealui de a face distincții între talente pedagogice, ca președintele școlii, i-ar ședeă bine să fie mai frate de cruce decât mine cu un învățător de talia d-lui Jianu, apreciat în întreagă eparchie.

Dar să nu mă abat și eu dela obiect: Să nu fie cu supărare, dacă îndrăznesc să-i dau d-lui Cornean povăț, să nu rischeze în publicitate afirmațiuni, fără a le putea și dovedi cum sunt și cele înșirate în «Intâmpinarea» d-sale. Să știe, ceea ce trebuie știut. Când vrei să îndrepti lucrurile în calea presei, trebuie să dovedești totul ce zici, ca și înaintea tribunalului, ca să nu rămâi banal. Și fiindcă, cum se vede, dl Cornean a rămas dator a răspunde, la «atacul» meu, îi dau 14 zile termin a se găndi și rezgândi asupra punctelor susindicate, și dacă va reuși a se zmânci pe vre-o cale de sub greumântul acestor învinuiri, mai ales dacă i-se par «întortochiate», declar sărbătorește, că m'ăș bucură mult, ca toți oamenii de bine, fiindcă, doamne ferește, nu doresc paguba nimăruia. Il rog chiar să-mi arate în fața lumii «multele mele păcate», ca să mă îndrept, dacă e de lipsă. Altcum tot ceea ce zice, rămân vorba de clacă, cari nu i-se potrivesc unui om atât de președinte. Și atunci voi reveni și eu cu dovezile trebuitoare, spre a arăta, că «suntem răi și va trece multă apă pe Dunăre, până vom putea fi, cum ar trebui să fim!»

Dr. Ion Nedelcu.

Din România.

Dela Academie. Marți după amiază s'a deschis sesiunea generală a Academiei Române.

M. S. Regele a fost reprezentat la această ședință prin dl locot-colonel Grațosky, agiotant regal.

Dl președinte I. Kalinderu, urează bun sosir membrilor Academiei și apoi făcând darea de seama asupra lucrărilor pe anul trecut, stăruie asupra însemnătății limbei românești și asupra cultivării ei din punct de vedere național.

Amintește apoi sărbătoarea jubileului de 40 de domnie a Regelui Carol și vorbind despre dezvoltarea spiritului de unitate culturală al Ro-

mânilor, oferă suma de 4000 lei pentru o lucrare în care se va prezenta chestiunea Românilor din Turcia.

Dl Dim. A. Sturdza, secretar perpetuu, arată importanța Academiei în dezvoltarea noastră culturală și exprimă omagiile de recunoștință ale Academiei către Suveranul nostru.

Dsa anunță apoi încetarea din viață a membrilor corespondenți dr. G. Popovici și C. F. Odhner, cum și aceea a membrului onorar Alfred Rambaud.

Ședința publică s'au ridicat la orele 3 și jumătate.

Intrunire. Duminică 26 Februarie s'a ținut la Titu un meeting de protestare în potruiva atrocităților Grecilor din Macedonia.

S'a votat o moțiune în care Românii sunt îndemnați să boicoteze pe comercianții greci, iar guvernul invitat să nu mai arendeze moșiile statului Grecilor.

S'a trimis și o telegramă Majestății Sale Regelui.

GROSS-OESTERREICH.

(Ațătarea naționalităților)

II.

«Pesti Hirlap» dela 11 Martie continuă seria de articole sub titlul de sus:

Austria a făcut multe greșeli, zic marii — austriaci, dar nici una n'a fost așa de fatală, ca înființarea dualismului. Nefericită i-a fost nașterea și ticăloasă întreaga viață. Scopul pentru care s'a creat a fost, a asigură hegemonia pe seama a două națiuni, mai bine zis a asigură sub conducerea sferelor de putere germane și maghiare libera dezvoltare și fericire a celorlalte naționalități. Azi dovedesc faptele, că aplicarea în viață a dualismului a eșit pe dos. Dar pentru aceea, slabul edificiu e încă tot în picioare, apăsând cu întreaga greutate a existenței sale primejdioase, asupra popoarelor imperiului austriac.

Azi e deja neîndoișos, că dualismul n'a fost prin nimic legitimat și că n'a fost decât produsul unei clipe de strâmtoare.

Împotriva lui a mărturisit istoria, împotriva lui contrastul de interese locale, naționaliste și economice, iar din punct de vedere de stat a fost curată sinucidere. Acest monstru a devenit din ce în ce mai primejdios, d'aceea trebuie necurmat propagată delăturarea lui. Pentru că numai un imperiu babsburgic e posibil, și anume unul care se întemeiază pe egal-îndreptățirea tuturor popoarelor și naționalităților. Ideea aceasta trebuie propagată mereu, până ce toate popoarele nu se vor pătrunde de ea, și dacă diferitele popoare

ale Austriei — ceea ce e aproape de necrezut — n'ar primi ideea de imperiu unitar, atunci în interesul salvării dinastiei și a imperiului, trebuie impusă chiar cu forța! Statul maghiar a păcătuit atâta și așa de grav, împotriva tuturor popoarelor din monarchie și împotriva ideii de unitate a imperiului, încât, afară de cele cinci-șase milioane maghiari, toate popoarele și naționalitățile imperiului pretind în chipul cel mai imperios sistarea statului maghiar.

Și noi marii — austriaci putem spune, că dacă ar veni rândul la un al doilea Világos, atunci maghiarii ar avea rolul nu de cuceritori, ci ca ceilalți cetățeni ai imperiului, egal-îndreptății cu dânșii. În unirea popoarelor imperiului, maghiarii n'ar fi deci mai mici, dar nici mai mari. Trebuie să se închine și ei înaintea noilor legi-habsburgoaustriace, pentru că deviza imperiului unitar e: drepturi egale fiecăruia. În marea Austrie nu vor fi asupritori prin urmare nici asupriți, pentru că între împrejurările de azi atât asupriții cât și asupritorii devin trădători de majestate, pentru că sistemul îi alungă pe asupriți în străinătate, adevărat pe calea trădării de patrie și împărat. Criza are deci o singură soluție: jos cu dualismul, la o parte cu prerogativele maghiarilor și anume, de e posibil, pe cale legală, de nu, atunci cu forța!

Mișcarea marilor — austriaci și aceea tendentă a lor, de a osteni pentru crearea unui imperiu unitar, a produs colosală însuflețire între naționalitățile maghiare.

S'ar putea zice, că le-a electrizat strigarea marilor austriaci. E de regretat, că în Ungaria presa naționalistă nu e în situație de a putea redă fidel sentimentele locuitorilor nemaghiari, pentru că dacă ar voi s'o facă aceasta, ar ajunge desigur sub obroc atât ziarul, cât și scriitorul. Naționalitățile, totdeauna dinastice, în chestia armatei stau și acum pe acelaș punct de vedere, cu cel al Coroanei. Dacă deci, naționalitățile ar trebui să aleagă, între teoria consilierilor militari probați în credință față de împărat și între pretențiile maghiare, e de tot sigur, că toate naționalitățile se vor pune pe partea Coroanei. Pătrunse de aceste convingeri, le incumbă acum de datorința naționalităților a declară pretutindenea și neînțecat, că stau credincioase pe lângă unitatea și comunitatea armatei.

Între conducătorii naționalităților maghiare, au fost mai multe înțelegeri intime la cari au participat și câțiva mari austriaci, în cari s'au sfătuit, asupra unei declarații comune în spiritul mare-austriac. În cursul sfătuirilor s'au ivit mai multe păreri; unii erau pentru o adresă către împărat, alții pentru publicarea unei declarații puternice, care în formă de manifest, să se afișeze în toate comunele și orașele. În aceste sfătuiri intime s'a dat pe față unanim părerea, că în naționalitățile nemaghiare în urma teroarei maghiare s'a băgat frica, și că nici marile ziare vieneze, nu dovedesc destulă bunăvoință, pentru a îndemna pe naționalități la o atitudine pentru idea imperialistă și împotriva veleităților maghiare. Conducătorii naționalităților ungare, au dreptate, dacă ziare mari vieneze nu contribuiesc la propagarea ideii imperialiste, de unde să-și ia naționalitățile ce gem sub tirania maghiară curagiul, să se rescoale împotriva Maghiarilor? Cine le oferă naționalităților ungare garanția, că cei din Viena nu-i vor abandona ca după 1848 ori în 1867. Pe noi, marii-austriaci numai una ne mângăie, că dacă în Viena vor desfășoară din nou steagul imperiului, atunci toate naționalitățile ca un singur om, se vor aduna în jurul său. Să fim numai precauți și mai prevezători. E doar un lucru știut, că Românii și Sașii sub Schmerling, au ocupat deja loc în casa dinaintea Schottenthor-ului și numai puțină răbdare mai trebuia și ar fi venit Croații, Sârbii, Slovacia și în fine și Românii.

Dar d'aceea dăm mulțumită lui Dumnezeu, că ideea imperialistă încă tot trăește și e și azi destul de puternică spre a pune capăt prepotenței maghiare.

Așa numita marea comisiune reprezentând ideea mării Austriei a hotărât prin urmare că-și ține de prima datorie deșteptarea naționalităților ungare. Spre scopul acesta au umplut Ungaria cu fel de fel de broșuri scrise în diferitele limbi ale naționalităților, a căror tenor e, că dacă vor să scape de sub tirania maghiară, atunci, alăturate-se la mișcarea mării Austriei și atunci în scurtă vreme vor fi iar libere.

Această Karmă se transmite prin o nouă naștere în o altă ființă, care este un fel de continuare etică a ființei premergătoare, despre care însă omul nu are deloc conștiință. Această transmitere se urmează până atunci, până când în acea lungă serie de vieți un individ va reuși, să suprimă pornirile rele ale naturii omenestești cu desăvârșire, atunci acel individ, devenit arahat, a plecat pe «cărarea cea nobilă» și a ajuns la Nirvana. Atunci transmiterea nu se mai face deloc, căci s'a ajuns scopul suprem al existenței omenestești: curățirea de păcate și de patimi, atunci Karma a încetat.

Cărțile budhiste aseamănă viața omului cu o lampă indiană, în care flacăra este viața înșasi, iar oleul patimele și păcatele omenestești. Precum flacăra unei lampe se poate transmite unei alte lămpi, tot așa Karma unei vieți se transmite la o alta. Atunci însă, când oleul a săcat, aceea lampă nemai având flacăra nu poate aprinde pe o alta și tot așa, când viașurile au fost suprimate Karma unei vieți virtuozitate nu se mai transmite deloc, căci Karma a încetat. Prin urmare virtuositatea este identică cu încetarea Karmei, cu încetarea transmiterii, cu Nirvana.

Budha susține, că viașurile, patimile și toate înșușirile rele produc setea de viață. Prin urmare numai acela poate să devină arahat și poate să guste din deliciile Nirvanei, care va potoli setea de viață, adevărat va suprimă pornirea relelor, numai atunci încetează Karma, numai atunci se deschiid porțile Nirvanei.

Indienii au fost totdeauna un popor idealist, simțitor și predispus la pesimism. Un cugetător al lor zice, că viața e suferință; un altul, că nașterea e o greșală, care se pedepsește cu moarte;

un al treilea, că lumea e un loc de chinuri; un al patrulea se întreabă, dacă lumea e din nectar sau din otravă și așa mai departe.

Ce bine mai mare putea dar Gautama Budha să promită simțitorilor sei connaționali decât liniște absolută, încetarea tuturor durerilor, tuturor suferințelor și tuturor relelor, decât fericirea și mulțumirea Nirvanei? Și o scriere sanscrită zice, că «Nirvana este astfel: Unde e durere nu e Nirvana și cu Nirvana nu este durere».

CREDINȚA ȚIGANULUI.

ANECDOTĂ.

— «Taci nu face larmă cioară
C'azi e mare sărbătoare;
Că cine azi se sfădește,
Se scii, pân' la anul moare.

Azi e «Anul-Nou» măi cioară
Zi la toată lumea dragă,
Și, cui astăzi rău îi mere,
Pân' la an așa-o să-i meargă».

— «Aș tăcea zău măi vecine
Larmă mare n'ăș mai face,
Dar așa îmi spuneau alții:
De tac azi, la anu-oi tace!

Și eu vreau vecine dragă
Nici la anul să nu tac,
Căci de-oi muri, purdelașii
Făr de min' ce trăznet fac!»

Teodor A. Bogdan
înv. în Bistrița.

NOUTĂȚI.

ARAD, 17 Martie 1906.

— **Altă candidatură.** După ce cu un număr mai năvălit «Pop. Rom.» a scos sabia împotriva candidaturii dlui Aurel Petrovici; în numărul de ieri vine și sună trâmbița în favorul lui Uroș Pătean din Nădlac, «țaran cu minte naturală luminată, inimă românească caldă și darul de a ști vorbi în adunări», prin urmare vrednic de a fi ales în cercul Aradului deputat sinodal.

Apoi dacă așa ar merge lucrurile cum vreau să le pornească frații din Budapesta, în scurtă vreme ni-am pomeni cu duzine de candidați în fiecare cerc sinodal! Nu este adevărat sat românesc în care să nu fie nu unul, ci chiar mai mulți țărani «cu minte naturală luminată» și «inimă românească caldă»...

Ce babilonie nu s'ar naște însă și ce destrăbălare electorală s'ar provoca dacă toți acești țărani «cu darul de a ști vorbi la adunări» ar avea pretenție să intre în Sinoadele eparchiale, care — la urma urmelor — nu sunt tocmai simple adunări, cu atât mai puțin adunări de plugari, ci coporațiuni bisericești ceva mai complicate.

Inovația fraților dela Budapesta: să agite adevărat pentru intrarea și a țărănilor noștri în Sinoade și pe cât de nouă, pe atât de bizară.

Ne place democratismul și suntem cu dragoste pentru țărani noștri, chiar și dacă n'ar avea «darul a ști vorbi în adunări»... Ni se pare însă că inovația budapestană ar duce la o învâlmășală de care coporațiile bisericești trebuie cruțate.

Incolo, fratelui Uroș Păteanu toată cinstea!

— **Conferințe literare.** Măine, (Duminică) se va ține a doua conferință literară pusă la cale de tinerimea meseriașă din loc. Se va citi dizertația dlui profesor I. Costa: «Despre istoricii noștri». Rugăm pe toți sprijinitorii culturii române să ia parte.

— **Concert.** Gadowky Lipot, artist renumit, va concerta în Arad, la 18 Martie 1906, Duminică după prânz la orele 5 în sala dela «Crucea Albă», cu un program variat.

Prețurile de intrare: 8, 6, 4, 3 și 2 cor.

— **Noua religie în Anglia.** Anglia s'a îmbogățit cu o nouă religie. Secta nouă s'a format în Warfedal și a primit numele de «Aurora de o mie ani». Credincioșii se numesc pe sine de urmașii lui Christos și după principiile lor dogmatice, omul e muritor, dar n'are suflet, căci acela nu-l va primi dela Dumnezeu până la 1915. «În acest an va fi învierea, când Christos va veni pe pământ și va lua conducerea bisericești, a cărui învățătură vor forma adevărata religie».

În 1915 se va începe religia «Aurora de o mie de ani», față de care nu va putea să lupte nimeni pe lume, nici puterea demonului.

— **Corabie prinsă.** Din București se vestește: În portul român Sulina, au prins corabia bulgară, Grocemore, care a intrat în port sub drapel român. Spioni secreți, de mult au avizat direcția din Sulina, că corabia e încărcată cu arme, trimise de un comitet din Franța pentru revoluția, ce se pregătește în Balcani.

Armele s'ar fi distribuit în Albania, ca acolo de cu primăvară să se pună la cale resoala. Direcția din Sulina a sigilat corabia, iar armele li-a confiscat.

— **Bombă în școală.** În un gimnaziu din Petersburg a explodat în zilele trecute o bombă. Între orele două și trei de prelegere, când elevii

se plimbau parte prin coridor parte erau în sala de studiu, un student observase, că în garderobă iase fum din o bombă. Așa scăpară elevii la loc sigur, când bomba a explodat în urma căreia mai mulți inși au fost ușor răniți, ferestrele au fost sparte și edificiul în mai multe locuri zdruncinat.

— **Un nou ordin înfiorător.** Din Moscva se vestește, că în 7 Martie la toate gățile au fost afișate următoarele:

Ori cine va comite atentat contra vre-unui polițist ori oficianț la tren, cu o oră mai târziu după săvârșirea atentatului va fi împușcat. Subscris: generalul Rennenkampf».

Până acuma sunt prinși peste șase sute de inși, căzuți victima acestei ordinațiuni.

Dintre aceștia au împușcat până acum șasezeci inși.

— **Soartea soldatului.** În cazarma de honvezi din Dobrițin s'a împușcat în zilele trecute Sándor Gyula. Plumbul a trecut prin falca de supt și a eșit prin cap. Nu-i dădejde de scăpare. Cauza sinuciderii — se zice — e necunoscută.

De sigur a avut viață foarte fericită, căci doar comanda a fost ungurească!

— **Mulțumită publică.** Cu ocaziunea concertului dat de tinerimea română din Arad și jur la 22 Februarie a. c. în favorul școalei civile de fetițe din Arad, au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Prea S. Sa dl episcop Ioan I. Pap 16 cor., Escel. Sa dl general Dománszky von Dományi 20 cor., Dr. Nicolae Oncu 20 cor., Valeriu Milovan 8 cor., Dr. Teodor Burdan 4 cor., Dr. Sever Ispravnic 10 cor., Cornel Grozda 2 cor., Ioan Niga 4 cor., oberl. Pap 2 cor., Dr. Atanasie Bradean 6 cor., Ioan Ciobriș 1 cor., Dr. George Adam 4 cor., R. Chicin 2 cor., Aurel Iancu 2 c., Dr. Cornel Ardelean 2 cor., Raț 1 cor., Moga 2 c. Dr. Marsieu 1 cor., Cornel Pap 2 cor., P. C. Sa A. Hamzea 11 cor., Barabás Béla 6 cor., Dr. Mihail Marcuș 10 cor., George Papp 2 cor., Dr. Nestor Oprean 2 cor., Tripon 2 cor., Marinkovits 5 cor., Dr. Aurel Grozda 6 c., Romul Motorca 3 c., Fischer Simon 3 cor.

În contul răscumpărării biletelor am primit dela domni:

Magnificența Sa dl Vasile Mangra 10 cor., II. Sa dl Alexandru Mocsonyi 10 cor., Dr. Alexandru Marta 20 cor., Mihai Veliciu 4 cor., d-na Maria Waltner 10 cor., Nicolau Marcu 4 c., Eugen Popovici 2 cor., Petru Vancu 3 c., d-na văd. Iudita Secula 6 cor.

Venitul curat de Cor. 203 și 40 bani s'a pus bază unui fond, creat de tinerimea română din Arad, în favorul școalei civile române de fete din Arad, care școală reclamă tocmai acum la începutul existenței sale — sprijinul și atențiunea fiecărui român. Cuvine-se ca cu toți să-i tindem mână de ajutor, acestei instituțiuni, a cărei lipsă s'a simțit până acum, în părțile acestea; dar acum avându-o înființată datorii suntem să o sprijinim.

Reușita atât morală, cât și materială a concertului dela 22 Febr. a. c. o datorim în primul rând artiștilor, cari din depărtări au venit spre a ne procura o sară plăcută — astfel în numele comitetului aranjator exprimăm mulțumitele noastre dlui Dimitrie Popovici, doamnei Lucia Cosma, dsoarelor Melania Brândușan, Veturia și Leontina Papp, pentru binevoitorul lor concurs.

De asemenea primească mulțumitele noastre dl Lengyel Lőrincz, fabricant de mobile din loc, pentru serviciile făcute gratuit — precum aducem mulțumită și contribuenților pentru sprijinul și dăruirile lor marimonioase.

Arad, 15 Martie st. n. 1906.

În numele comitetului aranjator:

Atanasie Popovici,
cassar.

Virgil Antonescu,
controlor.

— **Adevăratul vrăjmaș al poporului rus.** După veștile din Petersburg, se crede că între ministrul de prezident Witte și între Durnovo ministrul afacerilor din lăuntru ale țării, lucrurile stau foarte rău. O damă de frunte din Petersburg a fost zilele trecute la Witte, în afacerea unui avocat din Petersburg. Femeea în decursul vorbirii a spus lui Witte, că cum poate suferi lângă sine pe un atare bărbat prăpădit cum e Durnovo. Witte a spus că Durnovo este încrezutul țarului, poate face ce voiește, și dacă vrea, poate să-l spânzure și pe el ca ministru prezident.

După aceasta femeea a spus că în zilele trecute a fost la Durnovo, să-l roage ca să elibereze pe doi cunoscuți de ai ei, cari au fost închiși pe nedreptul.

Durnovo i-a zis:

— Oh! Cum îți închipuești dta, ca femeie cu minte, că mă vei îndupleca pe mine la așa ceva. Nu sunt prezidentul vre-unui institut de binefacere, ci ministrul unei împărății mari. Toți mă cunosc că n'am alt scop, decât pe cei cari nu-mi plac să-i pedepsesc în modul cel mai înspăimântător.

— **Ucișoarea brăbatului.** Despre drama întâmplată cu Bialozzkovszky, amintită în numărul trecut al ziarului nostru, dăm următoarele detalii. Bialozzkovszki Pál, conducătorul firmei «Seitz și Thalmayer», de un an de zile trăia zile foarte neplăcute cu soția lui. Se căsătorise înainte de aceasta cu 11 ani, și femeia era de-o rară frumusețe. Cu opt ani era mai bătrână decât soțul ei, dar tânărul de 27 de ani nu s'a uitat la deosebirea dintre ei. Mult timp trăiau fericiți și din căsătoria lor s'a născut un copil, care acum e student gimnazial. Femeia cu încetul și-a perdut frumuseța ei de mai înainte, și bărbatul s'a îndrăgostit în o concepistă de douăzeci ani, pentru care a voit să se despărță de soția sa. De un an de zile îi vobia femeii tot despre divorț.

A rugat-o și cu frumosul, dar n'a ajuns nimic. Atunci o bătea, pentru orice lucru neînsemnat, dar cu toate acestea n'a putut-o alungă dela casă. Ea nu voia să divorțeze pe de-o parte fiind că-și iubiă bărbatul, pe de altă parte pentru copil. În o sară venise la ei fratele bărbatului și-a voit să-i împece. Bialozzkovszky a rămas pe lângă hotărârea sa și a spus, că dacă soția nu se învoiește, o va alungă dela casă. Cu acestea s'a sculat dela masă iritat și s'a dus în chilie de dormit să se culce. Fratele lui a mai rămas puțin mângâind pe femeia întristată, mai târziu s'a despărțat, iar ea a mers să se culce. La miez de noapte s'a dus în cuină după un cuțit mare, a aprins lampa, s'a dus la patul bărbatului, care dormia, și l-a străpuns cu cuțitul în piept. Bialozzkovszky a sărit din pat și a încercat să se aperse, dar fiind străpuns până la inimă, căzu la pământ fără răsufare, iar femeia înversunată l-a mai străpuns în spate de vre-o opt ori. Aceste străpungeri bărbatul nu le-a mai simțit. Când văzu că bărbatul nu se mai mișcă, atunci s'a străpuns pe sine de mai multe ori și apoi căzu și ea lângă bărbatul ei. Băiatul înspăimântat a fugit în vecini și a spus ce s'a întâmplat cu părinții sei. Vecinii au telefonat la poliție. Femeia încă trăia dar bărbatul a murit. Ea a fost, dusă în spitalul Rókus. Copilul a fost luat în îngrijire de către vecini.

Starea femeii nu e periculoasă. Ea întrebată fiind, a mărturisit următoarele:

— Pentru bărbatul meu eram bătrână. El dorea femeie mai tinără.

HARTMANN JÁNOS

ARAD

Strada Rákóczi Nr. 15.

Atelier de mase de biliard, cheiuri, plumbi și alte lucruri pentru cafele

Studiile de specialitate mi le-am câștigat în cea mai mare și bună fabrică din Paris. Mese de biliard le blanșez în ori ce blanșă fără nici o lipire, pe cari apoi plumbii nu sar. La invitare merg ori și unde și în provincie, ducând pănură de a mea. Pentru lucrurile cumpărate din atelierul meu mai ales pentru cheiuri, iau re spundere un an de zile.

Pe lângă prețuri moderate vând și cumpăr plumbi folosite.

Pentru serviciu prompt și bun iau garanță.

Cheiuri făcute după modelul francez în ori ce mărime dela cor. 2—100. Mese de biliard vechi le transform în noue și le schimb.

Aproape de un an curată unei fete tinere din o familie foarte cinstită, căreia — cu toate, că încă trăia cu mine și nu începuse procesul de divorț — i-a promis, că o va lua.

Avem patru copii. Mi-am iubit bărbatul, e lucru firesc deci ca să fiu și jaluză.

De mai multe ori i-am făcut ripostări, dar nici nu luă în coziderare vorbele mele. In zilele trecute a spus înaintea fratelui lui, că face proces de divorț și cât mai curând își va lua locuință separată.

Eu ingenunchind l-am rugat să nu mă nefe-ricească. Fratele lui încă l-a rugat, dar înzădar. După ce fratele lui s'a depărtat, l-am rugat de nou, dar el fără nici o durere de inimă mi-a spus numai atât.

— «Rămân neclintit pe lângă hotărârea mea». S'a dus să se culce. Atunci s'a născut în mine păgânul gând să-l omor.

M-am dus în cuină, de unde m'am reîntors cu un cuțit bine ascuțit. Am stâns lampa și prin întuneric m'am dus la patul lui, am inge-nunchiat și m'am rugat să-i fie milă de mine. Ani de-a rândul am trăit împreună. I-am fost credincioasă pururea.

El nu mi-a zis nimic, ci m'a respins, așa că am căzut pe patul celalalt. Aceasta brutalitate a făcut să fiarbă sângele în mine, am luat cuțitul și nevăzând în întuneric, am început să pipăesc. Am dat de peptul lui. Nu, știu dar cred, că l-am străpuns de trei ori. Apoi cuțitul încă plin de sânge cald, l-am îndreptat spre mine, să-mă omor și pe mine.

M'am străpuns de mai multe ori, apoi am căzut fără simțire.

Poliția voește numai să constateze, că oare femeea s'a hotărât mai de mult la fapta aceasta atât de scârboasă. Ea e de 44 de ani. O cheamă Victoria Tyusák, iar el e de 38 ani.

— **Biblioteca Academiei române.** Mișcarea în luna Februarie 1906. I. *Consultarea.* A) Cărți tipărite, 1. Cerute cu buletine cetitori 1031 vol., 3475; 2. Imprumutate acasă cititori 10 volume 85; total cititori 1041 volume 3580. Aflătoare în sala de lucru: cărți 1708 volume; Reviste române 14 volume. B) Manuscripte și documente. Manuscripte cititori 108 volume 309; documente cititori 40 volume 2605; cărți vechi românești (1508—1820) cititori 18 volume 95. II. *Sporirea.* Primite: 1. Conform legii delu 1 Aprilie 1885 volume și broșuri 315, numere de Reviste române 162, Foi volante 1293; 2. In dar sau în schimb volume și broșuri 191, numere de reviste române 19 străine 29, volume mscr. 1, documente 71; 3. Cumpărate volume și broșuri 43, numere de reviste române 3, străine 110, stampe și portrete 1, volume mscr. 11, documente 21; total: Volume și broșuri 547, numere de reviste române 184 străine 139, stampe și portrete 1, vol. mscr. 12, documente 92, foi volante 1293.

— **Hennig a fost prins.** La poliția din Berlin e mare bucuria. Hennig ucigașul și hoțul, pe care de luni de zile înzădar îl caută poliția, a fost prins în Stettin. Cu câteva săptămâni mai înainte în urma neistețimei poliției din Berlin, a scăpat și de atunci pribegește prin întreagă Germania, devenind un erou legendar în gura poporului. Azi însă l-a prins, deși se apără din toate puterile.

In Stettin umblase un om se fure un biciclu diaintea unei prăvălii, dar fu observat de un polițist cu numele Iöss.

Hoțul încercase se fugă, dar văzând, că în acest mod nu poate scăpa, scoate revolverul și trage asupra polițistului răbindu-l grav în cap, dar acesta mai avu încă atâta putere, ca să-și scoată sabia și să tae mai de multe ori în hoț. Făcându-se sgomot venise și un măcelar, cu ajutorul căreia i-a succes apoi polițistului, a prinde hoțul și a-l duce la poliție. Aici au voit să-l ia la interogator, dar el stătea mut înaintea poliției, apoi s'a trântit de trei ori de pământ și nimeni n'a fost în stare să-l ridice. Hoțul a înșeput să muște, să trântescă, să isbească în dreapta și în stânga, iar poliștii au fost nevoiți să ceară ajutor.

In sfârșit totuși l-au putut ridica. In decursul interogatorului, s'a observat, că acest hoț are mare asemănare cu renumitul Hennig, deși el negă totul. Căutând însă în buzunarul lui, au aflat niste acte de a lui Hennig, care l'au tradat. Poliția la ferecat.

Iöss e grav rănit, căci plumbul l'a nimerit în gură strungindu-i laturea dreaptă.

— **Femeile engleze,** nici odată nu folosesc la față decât «Lapte de castravete» ce se găsește în adevărată calitate engleză în farmacia în Balassa K., în Budapesta—Erzsébetfalva. Spre influință sigură și e nesticăcios, ce deja după folosire de 2—3 ori înlătură ori-ce pete de pe față și acelea îi dă tinereța și fineța.

Să grijim ca pe fiecare sticlă numele «Ballassa» să se găsească. Sticla cu 2 coroane, sapunul englez de castraveț 1 cor., pudră de castraveț 1-20. Se află în toate farmaciile. Prin postă se capătă din farmacia lui Ballassa Kornel, Budapest—Erzsébetfalva.

Se capătă în Arad la farmacia Földes Kelemen și la drogueria lui Vojtek și Weisz.

— **Schveffer și Vörös,** florari în Arad, palatul minoriților. Efectuesc pe lângă prețurile cele mai moderate *cununi, buchete* și alte *impodobiri de flori.* Planuri pentru parchetare fac gratuit.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer,** Pécs. In magazinul exclusiv de stofă de fabrică se aia de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3-30—4-40—60-60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros *probe.* *Leichner și Fleischer,* Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.

— **S-a deschis prăvălia de coloniale** a lui Rudolf Baumann Arad, Piața Tököly în colțul străzii Lázár Vilmos. Un isvor bun de cumpărare recunoscut pentru fructele proaspete de tot felul, apoi vin, tea și rum.

Cerând sprijinul marelui publ. remân cu deosebită stimă: *Baumann Rudolf.*

— **Beția duce la păcat și mizerie.** Atragem atenția asupra anunțului „Am fost bețiv” al spițeriei lui Frankl Antal din Seghedin.

Economie.

Arad, 17 Martie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 15 Martie.

INCHEEREA LA 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16:58—16:60
Secară pe Aprilie	13:66—13:68
Orz pe Aprilie	15:86—15:88
Cucuruz pe Mai	13:68—13:70
Grâu de toamnă pe 1906	16:48—16:50

INCHEEREA LA 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1906	16:56—16:58
Secară pe Aprilie	13:47—13:49
Ovăs pe Aprilie	15:72—15:74
Cucuruz pe Mai	13:62—13:64
Grâu de toamnă pe 1906	16:46—16:48

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu : 78—100 klgr.	Cor. 15:50—15:60
« 79—100 «	—
Secară : 100 «	12:20—12:30
Orz : 100 «	13:50—13:60
Ovăs mercantil 100 klgr.	13:80—14—
« cernut 100 klgr.	13:30—13:30
Cucuruz nou 100 «	13:20—13:30
« vechiu 100 klgr.	—

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
« « « mic	« 160—
« brut « mare	« 156—
« « « mic	« 158—

Târgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 kgr. 116—118 fil.

Redactor responsabil: Sever Bocu.

Editor proprietar: George Nichin.

Numai într'o casă,

în care copiii sunt sănătoși și viguroși, domnește fericire și mulțămire. Unul dintre cele mai bune mijloace pentru a avea copii sănătoși este EMULZIUNEA alui SCOTT, o emulziune din cea mai bună unsoare de pește medicinală din Norvegia mestecată cu hipofosfiți de var și natron. Unde se folosește EMULZIUNEA alui SCOTT, acolo nu se află copii debili ori bolnăvicioși și în creștere înapoiată.

Toți copiii o iau bucuroși, căci EMULZIUNEA alui SCOTT e dulce și plăcută și e mistuibilă și pentru stomacul celui mai debil copil. Pescarul cu bogatul cel mare este semnul care garantează procedura veritabilă a lui Scott.

Se poate căpăta în ori ce apotecă.

Cu provocare la această ziar, pe lângă trimiterea a unor timbre de 75 fileri, trimiț fără altă cheltuială 1 sticlă de probă.

Apoteca orășanească a lui Emil Budai
Budapesta, IV., strada Vác nr. 34—50.

Prețul unei sticle originale e de 2.50 cor

AVIS!

Un candidat de avocat

cu praxă bună se primește în cancelaria mea advocațională.

Iar ceace privește honorarul a se adresa la subscrisul.

Dr. Octavian Vasu. Făgăraș

La administrația „Tribunei” să află de vânzare următoarele cărți:

„La Roma” de Russu Șiriana Cor. 2.— plus 10 fil. poșta	
„Povestiri și schițe” de S. Secula 1.—	5 „
„Nuvele” de Emil Zola Cor. 0-40	5 „
„Școlarul declamator”	0-50 „ 5 „
„Stropi de roană”	1.— „ 10 „
„Aur” Const. Hodoș	1.50 „ 10 „
„Telegrama” farză în 3 acte	0.30 „ 3 „
„Amicul Poporului” T. Vuiculescu	1.— „ 10 „

Tipărituri ieftine și cu gust lucrate și având în vedere calitățile alese de hârtie cese cere, comandați spre

multumire la

Tribuna.

Tipografia d-lui G. Nichin,
Deák Ferencz-u. 20, Arad.

Cine vrea să cumpere ghete de vară

(fél czipő)

ghete pentru bărbați pentru femei și copii

precum

în piele colorată

pe lângă prețurile cele mai moderate în un asortiment bogat acela poate se câștiga în prăvălia lui

Czernóczy Mihály

călțunar pentru bărbați și femei

Kossuth-utca nr. 67 și Boros Béni-
tér, nr. 2.

Teodorovits Milán

COFETAR ȘI PREGĂTITOR DE CIARĂ

Timișoara-Fabric

Prăvălia:
Strada Principala
Nr. 15.

Atelierul:
Strada Körte în
casa proprie.

Lumini de ceară 1 kg. 1 cor. 60 fileră
Aluate . . . 140 bucăți — 2 coroane.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARA.

ACTIV

46008670	Reserva metalică Aur . . .	75162769
19492500	"trate Aur . . .	31125000
	Argint și diverse monede . . .	
	Portofoliu Român și Străin . . .	
	*) Impr. contra ef. publice . . .	4805300
	" " " " în cont curent	19827733
	Fonduri publice . . .	
	Efectele fondului de rezervă . . .	
	" " " amortisarea imob. și material	
	Imobili . . .	
	Mobilier și Mașini de Imprimerie . . .	
	Cheltuieli de Administrațiune . . .	
	Depozite libere . . .	
	Compturi curinți . . .	
	Compturi de valori . . .	

PASIV

	Capital . . .	
	Fondul de rezervă . . .	
	Fondul amortisării imobilelor și material . . .	
	Bilete de Bancă în circulațiune . . .	
	Dobânzi și beneficii diverse . . .	
	Depozite de retras . . .	
	Compturi curinți . . .	

1906
18 Februarie 25 Februarie

106482989	106287769
1594979	1286094
59615002	60516492
24930724	24633033
11999924	11999924
14983507	14983507
2914292	2914292
5767996	5768067
600841	601590
329803	335093
86404457	85099585
8621010	6969515
24417259	26749527
348662783	348044488
12000000	12000000
21034186	21034186
3105044	3105044
225753130	226385960
365966	419713
86404457	85099585
—	—
348662783	348044488

Scomptul 50/0
*) Dobânda 60/0

MANDL FERENCZ

vopsitor de metal

A R A D, STRADA BOCZKÓ Nr. 11.

Primește spre efectuare orice lucru ce cade în această branșă, precum căzi pentru scaldă, chiilii de scaldă, mobile de fier și de lemn, cane de apă, punerea în aur, marmură și bronz a lampelor, pictură de majolica pe lemn și metal, floderizare în orice culoare în forma cea mai senzațională pe lângă prețuri ieftine și serviciu prompt.

Strămutare de prăvălie.

Am onoare a aduce la cunoștința stimaților mei cumpărători că prăvălia mea de pe strada Deák Ferencz nr. 36 — Arad am strămutat-o pe strada Deák Ferencz nr. 7,

unde de altfel având prăvălie, țin garnitură de salon, salon bărbătesc, cele trebuincioase pentru un prânzător modern, dela prețul cel mai ieftin până la cel mai scump, și la dorință efectuează în modul cel mai prompt. Vă rog, ca bunăvoința de până acum se o păstrați și pe viitor. Cu deosebită stimă

VARGA JÁNOS

TAPESIER

A R A D, strada Deák Ferencz nr. 7.

— Magazin de jaluții cu automat. —

Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utca) — No. 1. o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

Dispunind de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o Austro-ungaria, Germania și America o o
mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public
o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o
din material de prima clasă și pe lângă pre-
o—o—o țările cele mai avantajoase. o—o—o

În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmătoare de eucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, cioruri, pluguri (Șeltană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigărit micii și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinării sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și frezătoare, motoare de benzin, petrol, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit o—o—o—o—o—o și prompt. o—o—o—o—o—o

Alianța Măestrilor de Mobile din Arad

==== vis-à-vis cu ușa principală a teatrului. =====

Recomandă bogatul magazin de mobila cea mai modernă, lucrata exclusiv de maeștrii aradani

**MARE ASORTIMENT DE PERDELE,
DIFERITE COVOARE ȘI COUVERTURI.**

fiind scopul nostru a aduce in contact direct publicul cu maeștrii, punem la dispoziția onorabilului public

==== Mobila cea mai bună cu prețurile cele mai favorabile! =====

====
====
====
Cu planuri servim gratuit.
====
=====

**Atragem atențiunea publicului asupra magazinului nostru principal din calea Archiducelui
Iosif No. 11. pe care îl ținem numai până în 1-a August.**

Protejarea onor. publice cere:

Az Aradi Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

Splendida iluminatie seara până la ora 11.

